

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Juni 2019
Institution	VID Gymnasier
Uddannelse	Htx
Fag og niveau	Psykologi C
Lærer(e)	Bonnie Iburg - boib
Hold	htxpsyCb318

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktionsforløb – psykologiske eksperimenter og metode
Titel 2	Er vi frie til at gøre, hvad vi vil?
Titel 3	De tidlige år
Titel 4	Kriminologi

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktionsforløb – psykologiske eksperimenter og metode
Indhold	<p>Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof</p> <p><u>Kernestof:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Kapitel 33 i grundbogen Psykologiens Veje (Læreplan 2017) eksklusiv afsnittene om skemaer og diagrammer til specifikke undersøgelser og behandling af data. <p><u>Supplerende stof:</u></p> <p>Ref. 20 psykologiske eksperimenter redigeret af Henrik Høgh-Olesen og Thomas Dalsgaard, Plurafutura publishing (2012).</p> <ul style="list-style-type: none">• Uddrag fra 20 psykologiske eksperimenter kap. 1 - Gruppens magt. To plus to kan blive fem, hvis vi er mange nok Asch' konformitetseksperiment• Uddrag fra 20 psykologiske eksperimenter kap. 2 – Lydighedens dilemma. Almindelige menneskers parathed til at skade uskyldige på ordre fra en autoritet. Milgrams lydighedseksperiment• Uddrag fra 20 Psykologiske eksperimenter kap. 3 – Hvordan kan gode mennesker blive onde? Skelsættende begivenheder, der rystede verden Zimbardos fængselseksperiment• Uddrag fra 20 psykologiske eksperimenter kap. 4 - Os vs. dem. Menneskers automatiske tilbøjelighed til at inddele andre i os og dem-kategorier Sherifs Robbers Cave-eksperiment• Uddrag fra 20 psykologiske eksperimenter kap. 15 – Erindringer om begivenheder som aldrig fandt sted. Loftus' Lost in the Mall-eksperiment• Uddrag fra 20 psykologiske eksperimenter kap. 16 – Spejlneuroner• Uddrag fra 20 psykologiske eksperimenter kap. 18 – Placebo-effekter. Har

	<p>patienters tanker og følelser indflydelse på, hvor godt en behandling er?</p> <ul style="list-style-type: none">• Uddrag fra 20 psykologiske eksperimenter kap. 20 – Would you go to bed with me tonight? Hvad mænd og kvinder svarer på seksuelle tilbud fra fremmede
Omfang	Anvendt uddannelsestid – 6 moduler af 90 minutter Ca. 20 sider
Særlige fokuspunkter	<p><u>Kernestof der fokuseres på:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Gruppepsykologiske processer og social indflydelse <p><u>Faglige mål, der fokuseres på:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalfunktionerende menneske• Redegøre for centrale psykologiske teorier og undersøgelser• Demonstrere et elementært kendskab til fagets forskningsmetoder og etiske problemstillinger i psykologisk forskning samt kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden• Formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Fremlæggelser Gruppearbejde Matrixgruppearbejde Skriveøvelser

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 2	Er vi frie til at gøre, hvad vi vil?
Indhold	<p>Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof</p> <p><u>Kernestof:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Afsnittene: Perception, Opmærksomhed og Studiet af menneskelige informationsprocesser i kapitel 11 i Psykologiens Veje (2017)• Afsnittene: Pavlov og den klassiske betingning, Watsons behaviorisme, Thorndike, Skinner og den operante betingning i kapitel 9 i Psykologiens Veje (2017)• Afsnittene: Social indlæringsteori og Social kognitiv læringsteori i kapitel 9 i Psykologiens Veje (2017)• Kapitel 12 om Tænkningens udvikling i Psykologiens Veje (2017) eksklusiv supplerende tekster.• Introduktion til Kahnemans teori om System 1 og System 2 fra bogen Thinking fast and slow (2011) (Se evt. https://www.berlingske.dk/boganmeldelser/din-fejlbarlige-hjerne)• Kort introduktion til Evolutionspsykologien – Afsnittene om Naturlig selektion og Etnologi i kapitel 29 i Psykologiens Veje (2017)• Afsnittene om The Big Five, Den forsigtige og risikovillige type og Menneskets dobbelthed i kapitel 18 i Psykologiens Veje (2017).• Afsnittene om Kønnen som biologi og Kønnen som kultur i kapitel 4 i Psykologiens Veje (2017). <p><u>Supplerende stof:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Nudging – afsnit fra DR-serien Vanens Magt (2014).• Selective attention test https://www.youtube.com/watch?v=vJG698U2Mvo• Crash Course Psychology: Percieving is Believing #7 https://www.youtube.com/watch?v=n46umYA_4dM&list=PL8dPuuaLjXtOPRKzVLYjJY-uHOH9KVU6&index=7

	<ul style="list-style-type: none">• The art of misdirection – Ted Talk https://www.youtube.com/watch?v=GZGY0wPAnus• Skinners rotter – eksperiment https://www.youtube.com/watch?v=MOgowRy2WC0• Bobo Doll-eksperimentet (Bandura) https://www.youtube.com/watch?v=dmBqwWlJg8U• Artikel: Psykologisk effekt af voldelige computerspil https://videnskab.dk/kultur-samfund/voldelige-computerspil-frikendes-af-forskere• Eksperiment: Piagets konservering https://www.youtube.com/watch?v=gnArvcWaH6I• Artikel: Smartphones og afhængighed https://www.businessinsider.com/how-app-developers-keep-us-addicted-to-our-smartphones-2018-1?r=US&IR=T#-18• Dokumentar: Dr. Money and the Boy with No Penis• Artikel – politisk psykologi https://videnskab.dk/kultur-samfund/dine-muskler-bestemmer-hvor-krydset-saettes• Prøvebilag: Does Free Will Exist? https://www.psychologytoday.com/us/basics/free-will
Omfang	Anvendt uddannelsestid – 13 moduler af 90 minutter Ca. 54 sider kernestof
Særlige fokuspunkter	<u>Kernestof, der fokuseres på:</u> <ul style="list-style-type: none">• Gruppepsykologiske processer og social indflydelse• Menneskets udvikling i et livslangt perspektiv, herunder betydningen af arv, miljø og kultur• Psykologiske, sociale og kulturelle forholds betydning for læring, intelligens og hukkommelse• Perceptionens og tænkningens betydning for menneskets forståelse af omverdenen.• Selv, identitet og personlighed

	<p><u>Faglige mål, der fokuseres på:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normal-fungerende menneske• Redegøre for centrale psykologiske teorier og undersøgelser• Udvælge og anvende relevant psykologisk viden på konkrete problemstillinger og aktuelt stof og kunne forholde sig kritisk til denne viden på et fagligt grundlag• Inddrage forskellige perspektiver til forklaring af psykologiske problemstillinger• Demonstrere et elementært kendskab til fagets forskningsmetoder og etiske problemstillinger i psykologisk forskning samt kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden• Formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Gruppearbejde Individuelt arbejde Skriveøvelser Eksperimentelt arbejde Fremlæggelser

Titel 3	De tidlige år
Indhold	<p>Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof</p> <p><u>Kernestof:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Afsnittene om Erik Erikson, Daniel Stern, John Bowlby og Mary Ainsworth og afsnittet om Kritik af fase-teoriene i kapitel 6 i Psykologiens Veje (2017).• Afsnittene om Omsorgssvigt, Børns reaktioner på omsorgssvigt og afsnittet om Risiko og resiliens i kapitel 8 i Psykologiens Veje (2017).• Kapitel 23 om Stress og coping i Psykologiens Veje (2017) – eksklusiv supplerende tekster.• Kapitel 15 om Intelligens i Psykologiens Veje (2017) – eksklusiv supplerende tekster.• Kapitel 5 om Medfødte forskelle i Psykologiens Veje (2017) – eksklusiv supplerende tekster.• Afsnittene om Fra ydre til indre kontrol, Pro-social adfærd og aggression og raseri i kapitel 7 i Psykologiens Veje (2017). <p><u>Supplerende stof:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Dokumentar: Er du mors lille dreng? (mitCFU.dk)• Uddrag fra dokumentar: Er du mors lille dreng – 10 år efter (mitCFU.dk)• Uddrag fra dokumentar: Er du mors lille dreng på egne ben (mitCFU.dk)• Youtube-klip: Born Good? https://www.youtube.com/watch?v=FRvVFW85IcU&t=330s• Youtube-klip: Still face-eksperimentet https://www.youtube.com/watch?v=Btg9PiT0sZg• Youtube-klip: The Strange Situation https://www.youtube.com/watch?v=QTsewNrHUU

	<ul style="list-style-type: none">• Youtube-klip: Harlows aber https://www.youtube.com/watch?v=hsA5Sec6dAI• Crash Course Psychology #23: Controversy of Intelligence https://www.youtube.com/watch?v=9xTz3QjcloI• The Ellen Show: Særligt begavet https://www.youtube.com/watch?v=0POHnKF2pH4• Crash Course Psychology #24: Brain vs. bias https://www.youtube.com/watch?v=75g4d5sF3xI• Youtube-klip: Skumfidustesten https://www.youtube.com/watch?v=Yo4WF3cSd9Q• Youtube-klip: Pro-social adfærd https://www.youtube.com/watch?v=Z-eU5xZW7cU• Youtube-klip: Steven Pinker - The Blanke Slate https://www.youtube.com/watch?v=ekI31kzb6iU• Prøvebilag: Uddrag fra Man vælger ikke selv, om man vil være mønsterbryder (<i>Information</i>, 22. december 2016).• Prøvebilag: Uddrag fra Kan børn få stress? (<i>Samvirke</i>, 23. januar 2016)• Prøvebilag: Når velstillede forældre svigter (<i>Berlingske</i>, 13. januar 2014)
Omfang	Anvendt uddannelsestid – 13 moduler af 90 minutter. Ca. 47 siders kernestof
Særlige fokus-punkter	<u>Kernestof, der fokuseres på:</u> <ul style="list-style-type: none">• Gruppepsykologiske processer og social indflydelse• Menneskets udvikling i et livslangt perspektiv, herunder betydningen af arv, miljø og kultur• Omsorg, sårbarhed og resiliens.• Psykologiske, sociale og kulturelle forholds betydning for læring, intelligens og hukommelse

	<ul style="list-style-type: none">• Selv, identitet og personlighed• Individuelle forskelle i livsstil og håndteringen af udfordringer, herunder stress og coping. <p><u>Faglige mål, der fokuseres på:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normal fungerende menneske• Redegøre for centrale psykologiske teorier og undersøgelser• Udvælge og anvende relevant psykologisk viden på konkrete problemstillinger og aktuelt stof og kunne forholde sig kritisk til denne viden på et fagligt grundlag• Inddrage forskellige perspektiver til forklaring af psykologiske problemstillinger• Demonstrere et elementært kendskab til fagets forskningsmetoder og etiske problemstillinger i psykologisk forskning samt kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden• Vurdere betydningen af kulturelle faktorer i forhold til menneskers adfærd• Formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Gruppearbejde Skriveøvelser Casearbejde

Titel 4	Kriminologi
Indhold	<p>Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof</p> <p><u>Kernestof:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Afsnittene om Fravær af empati, Fravær af selvkontrol og Moralsk Frakobling i kapitel 24 i Psykologiens Veje (2017).• Afsnittet om Hukommelse i kapitel 11 i Psykologiens Veje (2017).• Afsnittet om Intergruppekonflikter i kapitel 21 i Psykologiens Veje (2017).• Afsnittet om Kulturmøder i kapitel 22 i Psykologiens Veje (2017).• Afsnittet om Personlighedsmodellen i kapitel 16 i Psykologiens Veje (2017).• Afsnittet om Pavlov og den klassiske betingning og Social indlæringsteori i kapitel 9 i Psykologiens Veje (2017).• Afsnittene om Naturlig selektion og Etologi i kapitel 29 i Psykologiens Veje (2017).• Uddrag fra bogen Kriminologi – en introduktion af Michael Hviid Jacobsen og Anne-Stina Sørensen (2013) – Afsnittene om Forbryderbilleder, Biologisk arv, Social arv, Det frie valg, Straf og Smuk men farlig.• Klip med Paul Bloom – Against Empathy https://www.youtube.com/watch?v=IjBhxq_YpiQ• Uddrag fra dokumentaren Farlige forklaringer (DR, 2003) <p><u>Supplerende stof:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Skurke i fiktionen – oplæg omkring skurke i fiktionen med udgangspunkt i bogen Skurke af Jens Kjeldgaard-Christiansen, Aarhus Universitetsforlag (2019).• Artikel: Douglas Murray on immigration, Islam and identity (<i>Evening</i>

	<p><i>Standard</i>, 4. maj 2017).</p> <ul style="list-style-type: none">• Youtube-klip: A Class Divided https://www.youtube.com/watch?v=onKVeZaDzWg&t=2s• Uddrag fra afhøring af Brendan Dassey fra Making a Murderer https://www.youtube.com/watch?v=Qgtfpr3acrU• Youtube-klip: Loftus' Car Crash-eksperiment https://www.youtube.com/watch?v=Rg5bBJQOL74• Youtube-klip: Make a Wish Foundation https://www.youtube.com/watch?v=JMUw4Ndpbdw• Youtube-klip: Reklame for Unicef https://www.youtube.com/watch?v=6ws0fdWbSxI• Artikel: The case against empathy https://www.vox.com/conversations/2017/1/19/14266230/empathy-morality-ethics-psychology-compassion-paul-bloom
Omfang	Anvendt uddannelsestid – 12 moduler af 90 minutter Ca. 39 sider kernestof
Særlige fokus-punkter	<p><u>Kernestof, der fokuseres på:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Gruppepsykologiske processer og social indflydelse• Stereotyper og fordomme.• Psykologiske, sociale og kulturelle forholds betydning for læring, intelligens og hukommelse• Selv, identitet og personlighed <p><u>Faglige mål, der fokuseres på:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normal fungerende menneske• Redegøre for centrale psykologiske teorier og undersøgelser• Udvalge og anvende relevant psykologisk viden på konkrete problemstillinger og aktuelt stof og kunne forholde sig kritisk til denne viden på et fagligt grundlag

	<ul style="list-style-type: none">• Inddrage forskellige perspektiver til forklaring af psykologiske problemstillinger• Demonstrere et elementært kendskab til fagets forskningsmetoder og etiske problemstillinger i psykologisk forskning samt kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden• Vurdere betydningen af kulturelle faktorer i forhold til menneskers adfærd• Formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Gruppearbejde Individuelt arbejde Skriveøvelser Fremlæggelser